

V prvých troch kapitolách listu Rímskym čítame o hriešnosti všetkých ľudí. Niet spravodlivého ani jedného. Nezáleží na tom, akej je kto rasy. Nezáleží na tom, aká vysoká je tvoja morálka. Nikto sa nemôže postaviť pred Boha ako spravodlivý. Tiež sa z nich dozvedáme, že zákon ako prostriedok spasenia pre nás nemohol nič urobiť. Zákon dokáže spraviť len to, že ukáže, akí sme hriešni, a že nikto nemá Božiu spravodlivosť. (Poznámka redakcie: V celom tomto článku sú použité biblické citáty podľa Slovenského evanjelického prekladu – SEVP.)

Uprostred týchto vyhlásení o človeku, z ktorých sa dozvedáme o svojej skazenosti a neschopnosti hľadať Boha a milovať ho, o neschopnosti dosiahnuť jeho spravodlivosť, v dvadsiatom prvom verši tretej kapitoly čítame: „Ale teraz sa bez zákona zjavila spravodlivosť Božia, ktorú dosvedčujú zákon i proroci.“

Verš začína slovami „ale teraz“. To znamená, že Pavol robí zmenu vo svojich predchádzajúcich vyhláseniach. Hovorí, že „všetci sú pod hriechom, ale teraz...“. „Ale“ je spojka, ktorá robí nasledujúcu vetu rozdielnu (odlišnú) od predchádzajúcej vety. Spojkou „ale“ sa predchádzajúce mení. Pozvete napríklad niekoho na obed a on vám povie: „Je to veľmi pekné od teba, si veľmi milý človek a veľmi rád by som s tebou poobedoval, ale...“. Zo začiatku vety to vypadalo veľmi sľubne, ale spojka „ale“ zrazu všetko zmenila. Odrazu je všetko úplne inak, ako to bolo pred „ale“. Pavol to vo verši Rímskym 3:21 urobil podobne. Najprv dal všetky zlé správy a uprostred toho zrazu povedal: „ale teraz sa zjavila bez zákona Božia spravodlivosť.“ Tým dáva čitateľovi záblesk nádeje. Keby Pavol nebol prerušil svoje prehlásenia spojkou „ale“, teda ak by Boh nebol zjavil svoju spravodlivosť, všetci by sme boli odsúdení na večný pobyt v pekle. V skutočnosti to bol Boh, ktorý prerušil smer, ktorým človek išiel. Dnes už môžeme porozumieť, aký je jeho plán s človekom: „Ale teraz sa bez zákona zjavila spravodlivosť Božia, ktorú dosvedčujú zákon i proroci, a to spravodlivosť Božia z viery v Ježiša Krista všetkým veriacim; lebo niet rozdielu: Všetci totiž zhrešili a nemajú slávy Božej“ (verše 21-22).

To, čo sa teraz zjavilo, je spravodlivosť Božia bez zákona. Je to spravodlivosť od Boha a je z neho. On dáva štandard, on určuje pravidlá. Štandard, ktorý On postavil, je On sám. Boh sám je spravodlivosť. Všetko, čo je v ňom, je sväté a správne. Seba postavil za štandard preto, že od neho nie je nič vyššie. Ukázal, že spôsob, akým dosiahneme spravodlivosť, nie je v nás.

Pavol oznamuje, že bola zjavená Božia spravodlivosť. Ako ju ale môže človek dosiahnuť? Aké požiadavky sú stanovené na dosiahnutie Božej spravodlivosti?

V prvom rade je oznámené, čo nie je požiadavkou na dosiahnutie Božej spravodlivosti. Hovorí, že spravodlivosť zjavená teraz nie je zo zákona. Znamená to, že neexistuje žiadny počet dobrých skutkov, ktoré by človek mohol urobiť, aby dosiahol Božiu spravodlivosť. Zákon od začiatku vôbec nebol daný na to, aby človeku dal spravodlivosť. Ani v starozákonnej dobe ľudia neboli spasení zachovávaním zákona tak, ako sa to nedeje ani dnes. Zákon od samého jeho ustanovenia nikdy nebol určený k tomu, aby dal, poskytol človeku spravodlivosť. Jediným cieľom zákona bolo zjaviť človeku jeho hriešnosť.

Zákon nemá schopnosť dať život – zákon odsudzuje. Z Písma môžeme rozumieť, že Boh nikdy nezamýšľal dať nám život cez zákon, ale cez zákon ukazuje, že nie sme spravodliví.

O tejto „teraz“ zjavenej spravodlivosti hovorí, že je to starodávna spravodlivosť, lebo o nej svedčia už zákon a proroci. Je historická, nie je nová. Dozvedáme sa o tom ešte viac v štvrtej kapitole. Tam čítame, že Abrahám bol ospravedlnený z viery, a nie zo zákona.

V dvadsiatom druhom verši Pavol dáva záblesk nádeje, keď ukazuje, ako sa Božia spravodlivosť dá získať. Hovorí: „Je to spravodlivosť z viery v Ježiša Krista všetkým veriacim.“ Spravodlivosť, táto Božia spravodlivosť sa dá získať len vierou. Môžeme ju získať, keď uveríme, teda cestou viery. Božie prikázanie všetkým ľuďom je: „Verte v Ježiša Krista a budete spasení.“ To je tá Božia požiadavka. Pritom si musíme uvedomiť, že nie viera je spasenie, ale Ježiš Kristus je spasenie. Viera je prostriedok, ktorým sa dostávame ku Kristovi, ale nie je spasením samým. Spasenie je v Ježišovi Kristovi. Prečo je to tak veľmi dôležité? Preto, že sa stáva, že ľudia „veria vo vieru“, a nie v Ježiša Krista.

Viera je pre nás príkazom. Verte v Ježiša Krista! Vložte v neho všetku nádej a dôveru! Odmietnite spravodlivosť zo zákona preto, že nie je možná. Odmietnite svoju vlastnú dobrotu preto, že tá neexistuje (Marek 10:18). Odmietnite všetko, o čom si myslíte, že by vám mohlo zaručiť dobré postavenie pred Bohom. Krásu, aj dedičstvo. Spoločnite sa na Ježiša Krista! Dôverujte jemu! Dôverujte, že on zomrel za vás. On je naša nádej – On sám jediný.

Požiadavkou je veriť v Ježiša Krista z Nazareta. Komu je táto požiadavka adresovaná? Všetkým veriacim. Hovorí sa tam, že „nezáleží, kto ste, ale ktokoľvek verí v Krista, bude spasený“. Nezáleží na tom, či si Žid alebo pohan, čierny alebo biely, mladý alebo starý, muž alebo žena; ktokoľvek, kto vloží svoju dôveru v Ježiša, bude spasený. Niet rozdielu. Všetci totiž zhrešili a nemajú slávu Božiu a to je dôvod, prečo to platí pre všetkých. Všetci sme rovnakí. Keď dochádza na otázku spravodlivosti, tak nie je rozdiel medzi Židom a pohanom, všetci sme nespravodliví. Preto Boh ľuďom oznamuje: „všetci ste zhrešili a všetkým vám niečo chýba.“ Pavol používa minulý čas „všetci totiž zhrešili“ a hovorí tu o prvotnom hriechu. To znamená, že „v Adamovi sme všetci hriešnici“, rodíme sa ako hriešnici a dôsledkom toho je, že nemáme Božiu slávu.

Nikto nemôže a nebude môcť vstúpiť do Božej prítomnosti len so svojou vlastnou spravodlivosťou. Pavol však hovorí, že je niečo, čo je omnoho lepšie ako vlastná spravodlivosť, a nie je to zachovávanie zákona. V 24-tom verši hovorí: „ale ospravedľňovaní sú zadarmo z Jeho milosti skrze vykúpenie v Kristovi Ježišovi.“ Veriacim hovorí: „boli ste sudcom prehlásení za spravodlivých a to úplne zdarma“. Pre svoje ospravedlnenie nemôžete nič urobiť, len uveriť v Ježiša Krista. Je to úplne zadarmo. Sme ospravedlnení z Božej milosti skrze vykúpenie v Ježišovi Kristovi. Boh zo svojej veľkej milosti nás vykúpil. Znamená to, že musel za nás zaplatiť nejaké výkupné, aby nás dostal k sebe, aby sme mu patrili.

V 25-tom verši sa hovorí, že „Ježiša Krista Boh dal ako prostriedok zmierenia“. Cena, ktorá bola zaplatená, sa nedala vyjadriť eurami alebo dolármi a ani ničím takým, čo by mohlo stratiť na hodnote. Bolo to niečo, čo sa časom neznehodnotí. Bola to krv Ježiša Krista. Ježiš Kristus nás vykúpil svojou vlastnou krvou.

Ako to, že práve spravodlivý Boh, ktorý v predchádzajúcich veršoch hovorí, že všetci sú úplne hriešni a nespravodliví, nás vzápätí ospravedlňuje úplne zdarma? On je spravodlivý, ako to mohol tak jednoducho urobiť? Vysvetľujú to nasledujúce dva verše. Prečítajme si ich a potom si vysvetlíme Božiu spravodlivosť.

„ktorého Boh dal ako prostriedok zmierenia skrze vieru, v Jeho krvi, aby dosvedčil svoju spravodlivosť prehliadnutím hriechov páchaných predtým, v čase Božej zhovievavosti, aby tak dosvedčil svoju spravodlivosť v terajšom čase, aby On bol spravodlivý a ospravedlnil toho, kto verí v Ježiša“ (verše 25 a 26). Toto je celý Boží plán spasenia vyložený Pavlom.

Nemôžete sa dostať do neba, ak nie ste spravodliví, ale teraz je zjavená Božia spravodlivosť. Spôsob, akým to Boh robí, je ten, že ak veríte v Ježiša Krista, ste ospravedlnení zdarma; ste vyhlásení za spravodlivých bez vlastných zásluh. Čo vlastne znamená byť ospravedlnený? Je to právny výraz, ktorý by použil sudca. Sudca vám niečo prepáčil – to ale znamená, že ste niečo spáchali, ale teraz je vám to odpustené, sudca vám to odpustil. Príslušný človek je zbavený viny a jednoducho môže zo súdnej siene slobodne odísť. Ale Boh to takto jednoducho nemohol urobiť. Proste nemohol nechať hriešnikov odísť. Preto, lebo, ako to Pavol ukázal, Boh je v konečnom dôsledku spravodlivý. Spravodliví sudcovia nenechávajú vrahov a zlodejov na slobode. Spravodliví sudcovia vyhlasujú správne sudy a udeľujú tresty, ktoré sú primerané zločinom, priestupkom.

Boh nás nielenže zbavuje viny, ale nás aj ospravedlňuje, čo znamená, že nás vyhlasuje za spravodlivých. Znamená to, že Boh o nás prehlasuje, že spĺňame všetky požiadavky zákona. Spravodlivý človek je taký, ktorý síce môže byť obvinený z nejakej veci, ale sudca zistí a konštatuje, že neurobil nič nesprávne a vyhlási o ňom, že dodržal zákon a že je spravodlivý.

Pavol hovorí, že takto to urobil Boh – On vás vyhlásil za spravodlivých. Ale ako to funguje? Boh jednoducho ignoruje naše hriechy? Tvári sa, ako keby sme ich nikdy ani neboli spravili?

Nie tak! Čítame, že dal svojho Syna Ježiša Krista ako prostriedok zmierenia. Dal ho ako toho, ktorý vytrpel trest za nás. Čo znamená pre mňa, že moje hriechy boli položené na Ježiša Krista a že bol na neho vyliaty Boží hnev a vykonaný Boží trest za moje hriechy? Znamená to, že skrze Ježiša Krista boli všetky hriechy (aj moje) potrestané na kríži. On zaplatil za každý jeden hriech (aj môj). Pretože On je ten, ktorý dodržal zákon a je spravodlivý. A ako som teda ja dosiahol spravodlivosť? Urobil som ja niečo pre to?

Ja sám som pre vlastné ospravedlnenie nič nedokázal, nič neurobil. Dokázal to všetko Ježiš Kristus na kríži. Ja som sa stal spravodlivým pred Bohom tým, že som uveril v jeho Syna Ježiša Krista. Pevne som dôveroval, že táto jeho obeť bola aj za mňa. Všetci, ktorí urobili to isté, sú v Božích očiach spravodliví.

Ako mohli byť prehliadnuté hriechy, ktoré boli spáchané pred obeťou Ježiša Krista? Tak, že Boh všetky hriechy súdil naraz a raz a navždy na kríži. Tak je zrejmé, že Boh je úplne milujúcim, milostivým a spravodlivým. On nedokáže len tak jednoducho zabudnúť na hriech, ale napriek tomu spasí hriešnika. Je to tým, že súdil hriechy všetkých hriešnikov na kríži na Ježišovi Kristovi. V 26-tom verši čítame, že Boh takto dosvedčil svoju spravodlivosť v terajšom čase, aby On bol spravodlivý a ospravedlnil toho, kto verí v Ježiša.

Boh nerobí kompromis so svojou vlastnou spravodlivosťou. Boh tým, že nás spasil, sa nestal ani na sekundu menej spravodlivým. On bol a je stále spravodlivý a On je tak isto ten, ktorý ospravedlňuje. Robí to tak, že prehlasuje tých, ktorí veria v Ježiša Krista, za ľudí, ktorí spĺňajú požiadavky zákona, lebo to bol Ježiš Kristus, kto naplnil zákon. Nie je to tak, že nás Boh najprv zmení a potom nás prijíma, ale tak, že nám dáva to, čo nám chýba. A to, čo nám chýba, je spravodlivosť. On uverivším v Ježiša Krista pripočítava Kristovu spravodlivosť. Dáva im to, čo nemali, a prijíma ich v Kristovi za svojich synov a dcéry.

To platí pre každého jedného, kto vložil svoju vieru v Ježiša Krista. Boh im dal to, čo nemali, a urobil z nich to, čím neboli. A je to všetko zdarma, je to všetko v Ježišovi Kristovi. To je to veľké bohatstvo Božej milosti.

V prvých troch kapitolách čítame, ako na tom my ľudia sme. Chyba, ktorú robia mnohí ľudia, je, že si nepripustia, ako to s nimi je. Hnevajú sa, ak im poviete, že sú hriešnici a nie sú spravodliví. Pre takýchto ľudí niet nádeje, pretože na prvom mieste si musíme priznať, čím a kým sme. Človek sa nemusí báť priznať si, že je úplný hriešnik preto, že je tu nádej, lebo sa zjavila spravodlivosť Božia. My sme boli neschopní, nemohli sme nič robiť, ale Kristus to vyriešil svojou krvou. On nás vykúpil. V tom je milosť Božia, že sa nám dostane niečo úplne opačné, než si zasluhujeme. Zasluhujeme si odsúdenie a večnú smrť a v Ježišovi Kristovi sa nám dostáva ospravedlnenie a večný život.

Pavol končí túto kapitolu slovami: „Kde je potom chvastanie? Je vylúčené. Akým zákonom? Zákonom skutkov? Nie, ale zákonom viery. Lebo tak si myslíme, že človek ospravedlnený býva

vierou bez skutkov zákona. Alebo či je Boh len Bohom Židov? Či nie aj pohanov? Áno, aj pohanov. Lebo veď jeden je Boh, ktorý obrezaného ospravedlní z viery a neobrezaného skrze vieru. Či teda vierou rušíme zákon? Vôbec nie! Ale platnosť zákona potvrdzujeme.“

Pavol hovorí: „Keďže ste nespravili nič, čím by ste si ospravedlnenie zaslúžili, nie je žiadny dôvod, aby ste sa mohli chváliť. Nemôžete hovoriť, že ste urobili niečo. Ja som urobil niečo viac, a preto som spasený. Ja som dosiahol niečo pre Boha, a preto pôjdem do neba.“ Všetko je z milosti skrze vieru a tá viera nemôže byť v nič a v nikoho iného, iba v Ježiša Krista.

„Lebo milosťou ste spasení skrze vieru.“ (Efezským 2:8)

Spasenie je celé z milosti, od začiatku až do konca. Oslavujme Boha pre to, že sme boli bez nádeje, ale teraz on zjavil svoju spravodlivosť. Dal nám všetko, čo potrebujeme, a dal nám to úplne zadarmo. Nemáme sa čím chváliť, ale v pokore hovorme: „Ďakujeme ti, Pane, za to všetko, čo si pre mňa urobil.“ Vložte svoju dôveru v Ježiša Krista. Dôverujte a dúfajte jedine v Pána Ježiša Krista a jedine jeho proste o milosť. V ňom nájdete veľké uistenie a bezpečnosť preto, lebo iba On je Spasiteľ.

16. 5. 1999